

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Иван Петров Видолов

относно: Дисертационен труд на тема: „Задочното производство по наказателни дела“

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.6. Право

Научна специалност: Наказателнопроцесуално право (Наказателен процес)

Докторант: Камелия Александрова Андонова

1. Актуалност и научна значимост на дисертационния труд

Докторантът Камелия Александрова Андонова представя за обсъждане от научно жури дисертационен труд на тема „Задочното производство по наказателни дела“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Дисертационният труд представлява задълбочено научно изследване на института на задочното производство. Актуалността на темата е очевидна с оглед съвременното състояние и предизвикателства пред наказателното правораздаване, свързани с разглеждания процесуален институт, което е породено от противоречивата практика по прилагането му и липсата на съвременно, задълбочено монографично изследване, изясняващо неговата концептуална същност. Актуалността на изследването не е нужно да бъде допълнително аргументирана, но трябва да се подчертае неговата значимост от научна гледна точка и то най-вече за наказателнопроцесуалната наука. Авторът е разработил научен труд, който разглежда проблемите на задочното производство, в монографичен обем, основавайки се на задълбочено емпирично изследване и анализ на съвременната съдебна практика и правна теория.

Докторантът достига до научни приноси в областта на наказателнопроцесуалното право, умело използвайки и доразвивайки достиженията на правната наука и общоприети положения в съдебната практика. Използваният комплексен и последователен подход към проблема обезпечава пълнотата на изследването и неговото практикоприложно значение за работата процесуалните органи. Научната новост и изследователска достоверност на получените резултати и изведените от тях изводи са обезпечени от използвания методически инструментариум, приложен съобразно изследователските и етични стандарти. Техният методически издържан подбор, наред със задълбочения подход и високата изследователска компетентност на докторанта са осигурили разработването на дисертационно изследване, отговарящи и надхвърлящи изискванията на ЗРАСРБ.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Обемът на представения дисертационен труд е 325 страници печатан текст и включва използвани съкращения, увод, три глави, заключение и използвана литература. Библиографията включва 108 заглавия, от които 55 на кирилица (български и руски език) и 53 на латиница (английски и немски език).

В структурно отношение всяка глава от дисертационния труд е разделен на параграфи и раздели, означени с арабски цифри, точки и подточки, означени с цифри и букви, в които отделните въпроси на изследването са тематично обособени. Избраната структура и последователността на изложението позволяват разглежданите проблеми да бъдат възприети и анализирани, както самостоятелно, така и в тяхната цялост, което прави достъпни и разбираеми тезите на докторанта и подкрепящите ги аргументи.

В увода на дисертационния труд е обоснована актуалността на изследването и са очертани предмета, целите, задачите и използваната научноизследователска методология. Те са ясно и правилно формулирани, което безспорно е съдействало за достигане до търсените резултати от дисертационното изследване.

В глава първа „Същност и проявления на задочното производство“ е разгледан въпросът за мястото и природата на задочното производство в българския наказателен процес. Дадено е определение за задочно производство и е разкрито особеното място и процесуална природа на този институт, за целта докторантът е проследил историческото развитие на института, анализирал е

практиката на ЕСПЧ и е използвал сравнителноправен подход. Анализирани са въпросът, дали участието на обвиняемия в наказателния процес е негово право или задължение. Посредством задълбочен и системен анализ авторът е стигнал до извода, че производството има изключителен и санкционен характер.

В тази глава е разкрита същността на задочното производство, като подробно са анализирани проявленията на задочното производство, като изключително производство и като санкционно производство. В самостоятелен раздел авторът е анализирал видовете неприсъствено наказателно производство в България, Германия, Австрия и Русия. От тази позиция, след задълбочен сравнителен анализ е аргументирана тезата, че задочното производство не е синоним на неприсъствено производство. Въз основа на резултатите по тази тема са направени някои предложения *de lege ferenda*. Докторантът задълбочено е обърнал внимание и на проблема за етапите на наказателния процес, които могат да бъдат реализирани задочно. Закономерно авторът е отделил внимание на процесуалното положение на подсъдимия и средствата, които може да използва за защита на своите права и законни интереси.

Втората глава е озаглавена „Предпоставки за провеждане на задочно производство“. В нея докторантът е подложил на системно изследване и задълбочен анализ условията за провеждане на задочно производство. Съдържателно авторът е разгледал хипотезите, уредени в чл. 269 НПК, като проявявайки творчески подход и научна задълбоченост е успял да разкрие, ползвайки различни критерии основанията за провеждане на задочно производство.

Третата глава на дисертационния труд е озаглавена „Ефекти на влезлия в сила задочен съдебен акт“. Тя е посветена на въпроса за влизането в сила на задочните съдебни актове - присъда, постановление за прекратяване, определение за прекратяване на делото или не предаване на съд. Главата е разделена на два раздела, в които са разисквани особеностите, касаещи задължителността и изпълнението на акта. Отделено е специално внимание на международните аспекти и последици от издаването на задочния съдебен акт.

В заключението на дисертационния труд са обобщени резултатите от проучването и са систематизирани изводите от изследването, като са изведени и предложения, почиващи на получените резултати.

3. Характеристика на научните и научно-приложните приноси в дисертационния труд

Дисертационният труд притежава безспорни научни приноси в областта на наказателнопроцесуалното право, което е видно от направената характеристика на неговото съдържание. Посочените от докторанта научни приноси в автореферата следва да бъдат възприети, като бъдат обобщени в следните основни точки:

- Разкрита е същността на задочното производство, посредством използването на юридически, исторически и сравнително правен анализ, с което е обогатено правната теория за концептуалната му същност, като са формулирани аргументирани изводи, имащи значението на принципни положения, на които да се позовава съда при прилагане на института в наказателния процес.

- За първи път задълбочено и всеобхватно са разгледани предпоставките за провеждане на задочно производство.

- Научно интерпретиран е въпросът за проявлението на института на отделните фази и стадии на производството и са анализирани гаранциите и механизмите за защита правата на задочно съедините лица.

- Разкрита е същността на задочния съдебен акт и обосновано значението му на плоскостта на международното съдебно сътрудничество.

- Научнообосновани и аргументирани са предложенията *de lege ferenda* по отношение задочното производство.

4. Заключение

Докторантът Камелия Александрова Андонова притежава задълбочени теоретични познания в областта на наказателния процес и доказани способности за самостоятелни научни изследвания. Представеният дисертационен труд „Задочното производство по наказателни дела“ има качествата на значимо научно изследване.

Представените и аргументирани научни виждания от докторанта не оставят съмнение, че дисертационният труд е резултат на сериозна работа и личен принос в областта на наказателния процес. Научното изследване съдържа задълбочени теоретични обобщения и научни приноси, които отговарят на изискванията на чл. 6 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл. 27 от Правилника за неговото приложение.

Предвид положителната оценка на представения дисертационен труд и отчитайки сериозния професионален опит на докторанта, с категоричност давам своята **положителна оценка** и **препоръка** към научното жури да гласува за придобиване от Камелия Александрова Андонова на образователната и научна степен „доктор” в област на висшето образование 3. Стопански, социални и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Наказателен процес”.

Член на научното жури:

доц. д-р Иван Видолов

гр. София
10.04.2021 г.